

¿VIDA CONJUGAL SANA O
PROMISCUÏTAT HIGIÈNICA?

La goma necessària

Malgrat totes les campanyes institucionals, la contracepció és encara una «qüestió femenina». Enmig del desert de la incomprensió, el condó viu, però, un nou renaixement.

Carles Gàmez

«Jordi, baby, estimat, carinyo, ailoviet... ¿are-you-ready?, diu la Marta, amb veu d'odalisca voluptuosa de *week-end*. Al cap d'una estona, Marta Altés, trenta-un ans, enginyera d'informàtica, torna convertida en una espècie de «Wanda catalana», atrezzada de pel·lícula *pornokitsch, made in Tercer Reich*. «¿T'agrada? Ho he demanat, em feia tanta il·lusió i com estava d'oferta en *Play-girl*... Per cert, ¿on hauré deixat el fuet? Venia també en el catàleg...»

Marta i Jordi fa deu anys que es casaren a través de la informàtica (ell també hi treballa). Els seus millors amics els donaven cinc anys de vida conjugal i un divorci civilitzat; en canvi, han tingut temps i tot de fer-se amb el tàndem (el Pau i l'Helena que avui dormen a ca la iaia) i una vida sexual cosmopolita (d'*Emmanuelle* a *Nueve semanas y media*, en versió domèstica).

«Saps... jo també... he pensat... en tu» diu Jordi Capdepera (amb música de Serge Gainsbourg), mentre inicia un *streak-tease* amb els botons de la seua bragueta per on aflora una familiar malla de látex color púrpura, acabat en bony animat, a l'estil Muppet Show. «M'han assegurat que es l'última novetat, ¿saps? I a més, raspa.»

Per a Marta i Jordi, el preservatiu ha estat un testimoni intermitent en la seua vida sexual. «Hem passat per la pín-

A l'esquerra el condó, un objecte quotidià. A la dreta, Casanova, inflant-ne un.

dola, el Billings, el diafragma, el *coitus interruptus*, el *coitus obstructus*... Però, ¿saps què passa? ¿Roda el món... i torna al condó! ¿La vasectomia? ¿La lligadura de trompes? Que desagradable».

Avui, de mètodes contraceptius, n'hi ha una gamma prou variada, que, possiblement, s'ampliarà en un futur, sobretot pel que fa a la contracepció masculina, i, ara, a més, alguns productes s'anuncien tímidament a la televisió. Aquesta ha estat una de les conquestes publicitàries del mandat socialista. Les primeres notícies de condons apareixen al segle XVI, quan el físic italià Gabriel Fallopius va dissenyar una mena de funda-

per al penis, amb el propòsit de prevenir les malalties venèries. Durant el segle XVII, el condó fou utilitzat com a contraceptiu, i eren fabricats amb budell d'animal o membrana de peix, materials que resultaven, sovint, molt deficients. La Marquesa de Sevigné el definiria sarcàsticament com una arma contra l'amor i Casanova, el *latin-lover* venecià, l'utilitzaria com a contraceptiu. Sobre l'origen del terme condó, és confusa l'etimologia. Per a alguns vindria d'un tal senyor Condon, que va fabricar un contraceptiu per al rei Carles II d'Anglaterra. Des de 1840, comencen a fabricar-se de goma vulcanitzada, i a partir del anys trenta, ja en el nostre segle, de látex.

Tant a les farmàcies com als *sex-shops*, hi ha disponibles més d'una vintena de marques diferents, tots «ultraresistents» i convenientment lubricats, retardants, nodulats, anatómics, estriats, de fantasia (amb tota classe de formes caprítxoses)... A imitació dels paquets de tabac, alguns porten al dors: «La Direcció General de la Salut adverteix que l'ús de profilàctics és beneficiós per a la vostra salut».

La irrupció de la Sida, com a plaga furibunda d'aquests vuitanta, ha desencadenat un *comeback* triomfant del preservatiu en les relacions sexuals. El condó, que havia quedat quasi relegat a *gadget camp*, memòria profilàctica de barri xino, ha passat a convertir-se en objecte de primera necessitat, com la crema d'afaitar, el raspall de dents o el desodorant.

Toni P., propietari d'un club *gay* a València, amb «Dark rooms», ha fet col·locar entre la guia Spartacus (el *who is who* dels locals *gays* del món) i les ampolletes de *popper*, un repertori de condons a la venda. «No es que hi haja una demanda bàrbara; ací, les relacions sexuals «normalment» no necessiten condons, i no hi ha tampoc un costum generalitzat, però, de tota

manera, continua sent un producte demanat», ens diu.

La incidència de la Sida entre la població *gay* mundial ha recomanat la presa de mesures higièniques, entre les quals hi ha l'ús del condó. El passat març, l'Ajuntament de Milà repartia gratuïtament entre la població *gay* de la ciutat vint mil preservatius, una iniciativa que ja s'havia posat en marxa en la veïna Suïssa. Anaven acompanyats d'uns fulls informatius, i van ser repartits en els llocs i els locals d'encontres *gays*. El condó, en un principi un instrument exclusivament heterosexual, ara ha esdevingut també homosexual, i, més que un caprítx, una necessitat, gràcies a Sa Satànica Majestat la Sida.

De tota manera, aquest tipus de mesura preventiva, sobre un públic exclusivament homosexual, ha rebut també fortes crítiques per part de significatius sectors *gays*, que hi han vist la influència abusiva dels mitjans de comunicació, que ràpidament s'han apressat a identificar l'origen d'aquesta malaltia (la Sida) amb una determinada forma de relació sexual.

Malgrat els avantatges del preservatiu (es ven sense recepta, i és econò-

mic, higiènic i preventiu), pesa sobre ell, a banda d'una mala informació, cert desprestigi com a mètode contraceptiu, que fa que es rebutge, sense haver-se arribat a utilitzar.

Sobre la seua utilització a l'Estat espanyol, segons l'enquesta de l'Institut Nacional d'Estadística de 1978 (per ara, les últimes dades que posem), entre els mètodes anticonceptius més utilitzats, el preservatiu ocupava un 7 %, mentre que la píndola es situava en un 16,7 %, el *coitus interruptus*, en un 30,7 %, l'abstinència en un 2,3 %, i altres mètodes en un 30,7 %. En 1985 el 40 per cent de les dones que acudiren per primera vegada a un centre de planificació utilitzaren com a únic mètode contraceptiu el *coitus interruptus*, mentre que més d'un 50 per cent mai no han controlat la seua natalitat.

Ara per ara, la contracepció entre nosaltres continua sent per a molts una «qüestió femenina», malgrat les campanyes encetades pel Ministeri de Sanitat i l'Institut de la Dona, en la promoció d'una planificació familiar «compartida».

Mentrestrant, el condó viu el seu renaixement, a cavall entre la farmàcia i el *sex-shop*. □

aprofitant la gira del grup de Marraquesh

PRESENTEN EN DIRECTE:

AL TALL MULUK EL HWA

(Pais Valencià)

(Marraquesh)

juliol 1986

Al Tall fusiona la seua música amb la del grup de Marraquesh, el qual combina elements de la música andalusí amb els contundents ritmes «gnaua» africans.

Xara-al-Andalus

(L'ORIENT D'AL-ANDALUS)
una visió insòlita de la societat islàmica de la zona mediterrània d'Al-Andalus.